

3. - 4. října 2022
Skalský dvůr

ROČNÍ SEMINÁŘ PRO VODOPRÁVNÍ ÚŘADY - 2022

**Ing. Radek Hospodka,
Odbor hlavního regulátora a vrchního dohledu sektoru VaK**

ÚVOD

- **Obor vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu (dále jen „VaK“)** je pevnou součástí vodního hospodářství v zemi a dotýká se přímo či nepřímo každého obyvatele.

Základní pohled na rozsah infrastrukturního majetku VaK v ČR

Vývoj infrastrukturního majetku VaK v délkách (km) a počtech v uvedených skupinách majetků v letech 1990 - 2021 (Pramen: MZe, Ročenky VaK),

	1990	2000	2010	2020	2021
Vodovodní řady (km)	44 907	53 288	73 448	80 912	81 379
Kanalizační stoky (km)	17 495	21 615	40 902	52 067	52 690
ČOV (ks)	626	1 055	2 188	3 288	3 340

Pozn. V letech 1990, 2000 se jednalo o údaje za hlavní provozovatele.

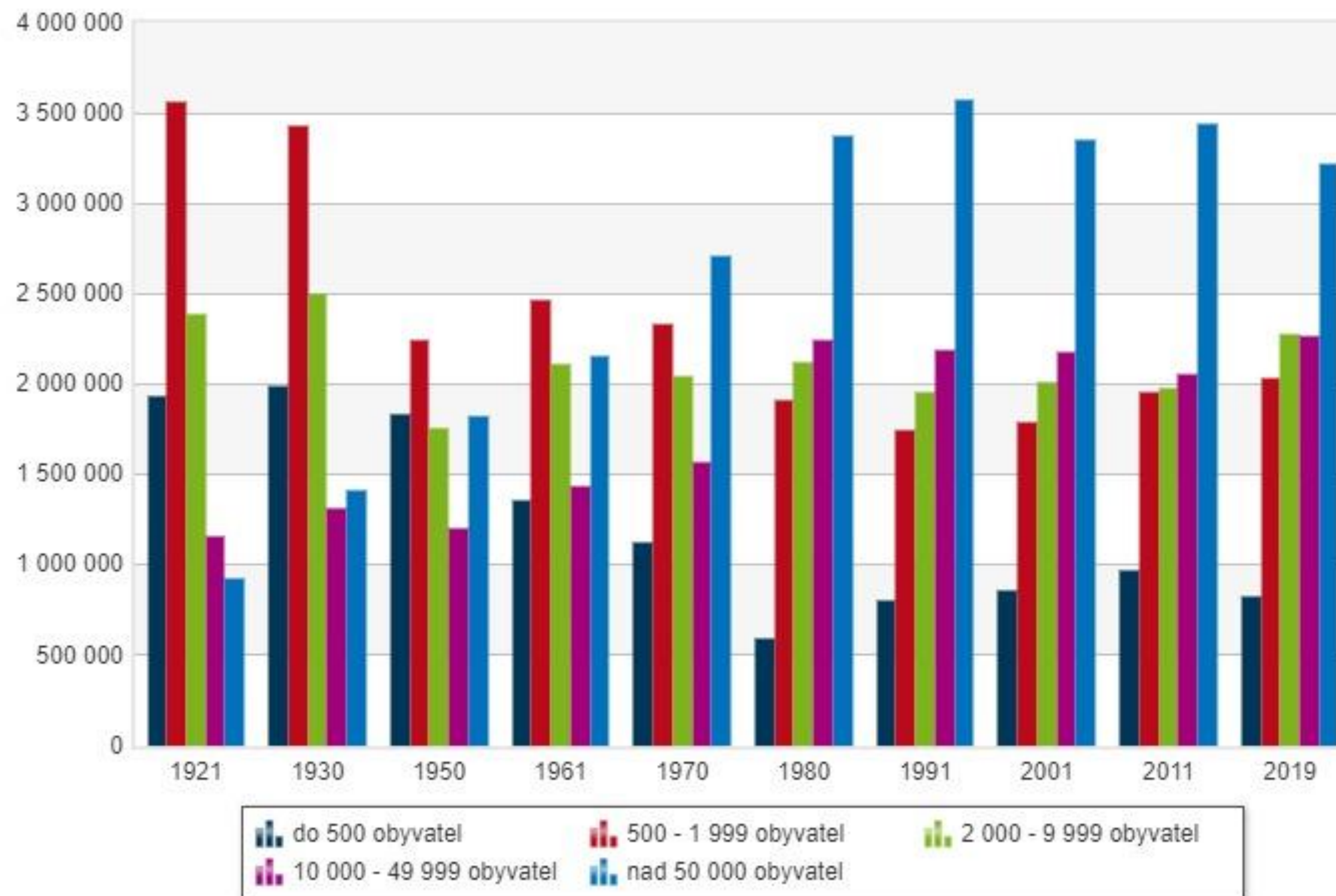
Pro zajímavost: Podle údajů ze Zdravotní ročenky Československa za r. 1938 bylo na území Čech a Moravy celkem 12 624 km potrubí uloženého v obecních vodovodech.

Vývoj počtu vlastníků a provozovatelů VaK v ČR v letech 2010 až 2021, zdroj MZe

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vlastníci	5 139	5 521	5 728	5 953	6 270	6 433	6 668	6 795	6 932	7 480	7 729	7 896
Provozovatelé	2 222	2 334	2 389	2 468	2 571	2 745	2 853	2 878	2 941	2 992	3 041	3 066

- Sektor VaK je v ČR charakteristický velkým počtem vlastníků a provozovatelů.
Pozn. V ČR je 6 258 obcí (z toho 608 měst a 228 městysů).
- Nárůst počtu vlastníků je způsoben rozvojem infrastruktury VaK a rovněž zvýšeným dohledem.
- V oboru VaK dochází k velké koncentraci činností u největších provozovatelských subjektů.
Např. skupina TOP 50 největších provozovatelů vodovodů představuje z hlediska množství fakturované pitné vody konečným odběratelům cca 87 % z celkového evidovaného množství fakturované vody v ČR. (U kanalizace cca 74%)
- Na druhou stranu je zde velké množství obcí, které si zajišťují správu a provoz svým jménem a na vlastní odpovědnost.

Počet obyvatel ve velikostních skupinách obcí

Zdroj: Český statistický úřad,
Počet obyvatel ve velikostních skupinách obcí v jednotlivých desetiletích od roku 1921 na
základě dat ze Sčítání lidu a Balance obyvatelstva. Data za 40. léta chybí, Sčítání lidu, domů a
bytů se v tomto roce neprovádělo.

ODBOR HLAVNÍHO REGULÁTORA A VRCHNÍHO DOHLEDU SEKTORU VAK

● Dvě oddělení:

- ✓ Oddělení analytické a benchmarkingu,
- ✓ Oddělení stížností, kontroly a regulace.

● Hlavní cíle dohledu a regulace:

- ✓ dohled nad dlouhodobou udržitelností VaK, zejména ve vztahu k plánu financování obnovy (dále také jen „PFO“) a jeho plnění,
- ✓ zvýšení transparentnosti cen pro vodné a stočné,
- ✓ soustavné zlepšování ochrany spotřebitelů.

Rozhodující činnosti:

- ✓ kontrolní činnost nad vlastníky a provozovateli,
- ✓ analytické činnosti na základě sběru dat v sektoru VaK,
- ✓ příprava podkladů pro jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru VaK.

VÝKON KONTROLNÍ ČINNOSTI NAD VLASTNÍKY A PROVOZOVATELI VAK

● KONTROLY - VÝJEZDY

- Pokrytí celého území ČR – bez ohledu na velikost těchto subjektů
- Celkem v letech 2015 až 2021 MZe provedlo 210 kontrol vlastníků a provozovatelů VaK. Tyto kontrolované subjekty pokrývají téměř 3,4 milionu odběratelů, což představuje přibližně 33,5 % trhu vodovodů a kanalizací v ČR.
- Od dubna 2022 opět zahájen výkon kontrol, naplánováno 33 subjektů, dosud provedeno 21 kontrol.
- *Prioritním cílem je v případě zjištěných nedostatků u kontrolovaného subjektu zjednání nápravy. MZe stanovuje kontrolovaným subjektům termíny ke zjednání nápravy přímo do protokolu. V naprosté většině případů kontrolované subjekty nedostatky řádně plní v termínech.*
- *V krajních případech MZe podává podnět k provedení šetření a případnému zahájení správního řízení o pokutě. (Příslušnému KÚ, FÚ).*

PISEMNÉ VÝZVY ZAMĚŘENÉ NA PŘÍPADNÉ ZJEDNÁNÍ NÁPRAVY, VČETNĚ METODICKÉ POMOCI

Od 2015 celkem již více než 7 tis. cíleně adresovaných výzev pro prověření různých problematik VaK:

Rok	Problematika	Počet výzev
2016	Výzvy vybraným provozovatelům vodovodů ohledně kontroly ve vykazování množství fakturované vody	21
2018	Výzva vlastníkům VaK s upozorněním na možná rizika spojená s udržitelností VaK	1 950
Přelom let 2018 – 2019	Prověřování nesouladu údajů VÚPE a Porovnání	934
Březen 2020	Odeslání návodu vytipovaným příjemcům vodného a stočného k zasílání Porovnání	1486
Říjen 2020	Výzvy ke zjednání nápravy ve věci neobdržení Porovnání za rok 2019	402
Prosinec 2020	Výzvy k podání vyjádření vybraným provozovatelům k vykazování ztrát pitné vody,	738
1Q. 2021	Výzvy vybraným vlastnickým subjektům, kteří pravděpodobně mají majetek VaK, ale neplní podmínky zákona o VaK	216
1. pol. 2022	Výzvy k doložení péče o majetek VaK v návaznosti na výzvy odeslané v r. 2018	1 192
Září 2022	Opakované výzvy k doložení péče o majetek VaK	405

**Výrazný nárůst počtu
odevzdaných porovnáni
od r. 2015:**

U vodovodů: + 501

U kanalizací: + 949

**Zdroj: MZe, Zpráva z
benchmarkingu za rok 2020**

Vodovody	Počty zaslaných Porovnáni
2020	2 319
2019	2 270
2018	2 313
2017	1 922
2016	1 820
2015	1 818

Kanalizace	Počty zaslaných porovnáni
2020	2 885
2019	2 807
2018	2 778
2017	2 232
2016	2 051
2015	1 936

VÝSLEDEK PROPOJENÍ DAT U VLASTNÍKŮ VAČ, KTERÍ BYLI OSLOVENI V ROCE 2018

**Z hlediska počtu
odběratelů tato skupina
představuje cca:**

**U vodovodů: 335 tis.
odběratelů**

**U kanalizací: 804 tis.
odběratelů**

	Vodovody	Kanalizace
osloveni – 2018 (data za r. 2016)	1 163	1 526
osloveni – 2022 - spárováno (data za r. 2019)	539	1 110
osloveni – nespárováno	624	416
poměr spárovaných Porovnání k celkovému počtu Porovnání (vodné/stočné) oslovených vlastníků	46,26 %	72,74 %

- Lze vyhodnotit 539 Porovnání s cenou pro vodné a 1 110 Porovnání s cenou pro stočné.
- Vyšší počet zjištění je u kanalizací.
- Jedná se o jednoznačné vlastníky (tj. jeden vlastník na Porovnání).
- Jedná se zejména o vlastníky VaČ ve IV. skupině – tj. reprodukční hodnota jejich majetků je v intervalu 10 – 100 mil. Kč.
- Z celkového počtu výzev (1192) k 09/2022 nereagovala cca 1/3,

pravděpodobně se jedná o neproblematičtější sk. ve vztahu k obnově VaČ.

-
- ✓ **Je potřeba se dále zabývat skupinou vlastníků, kteří pravděpodobně dosud nezpracovali nebo neaktualizují PFO.**
 - ✓ **V těch případech, kdy je obnova VaK zajišťována převážně nebo jen z finančních prostředků ostatních, odešleme těmto vlastníkům VaK metodické doporučení s upozorněním na cíle regulace VaK zajistit samofinancovatelnost v plném rozsahu i v oboru vodovodů a kanalizací.**
 - ✓ **Zde upozorníme na novelu vyhlášky č. 428/2001 Sb., která od 1. 1. 2026 zavádí povinnost tvořit peněžní prostředky na obnovu každoročně v tzv. adekvátní výši.**

PLÁN FINANCOVÁNÍ OBNOVY VODOVODŮ A KANALIZACÍ, § 13

- ✓ Aktualizace PFO – (změna hodnoty majetků o více než 10 %), nově nejdále do 5 let,
- ✓ Stanovení adekvátní roční potřeby peněžních prostředků (reprodukční odpis),
 - do výpočtu roční potřeby se nezahrnuje vliv opotřebení
- ✓ Rezerva – rozdíl mezi tvorbou a čerpáním peněžních prostředků na obnovu
 - vodného a stočného, příp. nájemného
 - peněžní prostředky ostatní
- ✓ Vykazování – tvorba a čerpání v rámci účetnictví na analytických účtech
- ✓ Čerpání pouze na obnovu VaK
- ✓ Možnost dočasné výpůjčky, podmínky do ½ životnosti, max. na 10 let, (lze i opakovaně),
informační povinnost do 28. února vůči MZe, (viz. tabulka č. 2 – rezerva finančních prostředků
na obnovu vodovodů a kanalizací – tvorby, čerpání, dluh (v Kč)
- ✓ Odlišný způsob tvorby peněžních prostředků na obnovu je možný pouze na základě schválení
MZe

VYBRANÉ VÝSTUPY Z ČINNOSTÍ ODBORU

- **Zprávy o výkonu kontrolní činnosti nad vlastníky a provozovateli VaK od r. 2016**
- **Zprávy z benchmarkingu vlastníků a provozovatelů VaK od r. 2015,
(včetně seskupených dat v Excelu, samostatně pro vodovody a samostatně pro kanalizace)**
- **Od ledna 2022 uveřejněna na webu MZE aktualizovaná prezentace dat sektoru VaK**

WEBOVÁ PREZENTACE DAT VAK

Reporty pro oblast vodovodů a kanalizací

Report pro odběratele

Report pro vlastníky

Report pro provozovatele

Souhrnný report

Zprávy z benchmarkingu

Poznámka:

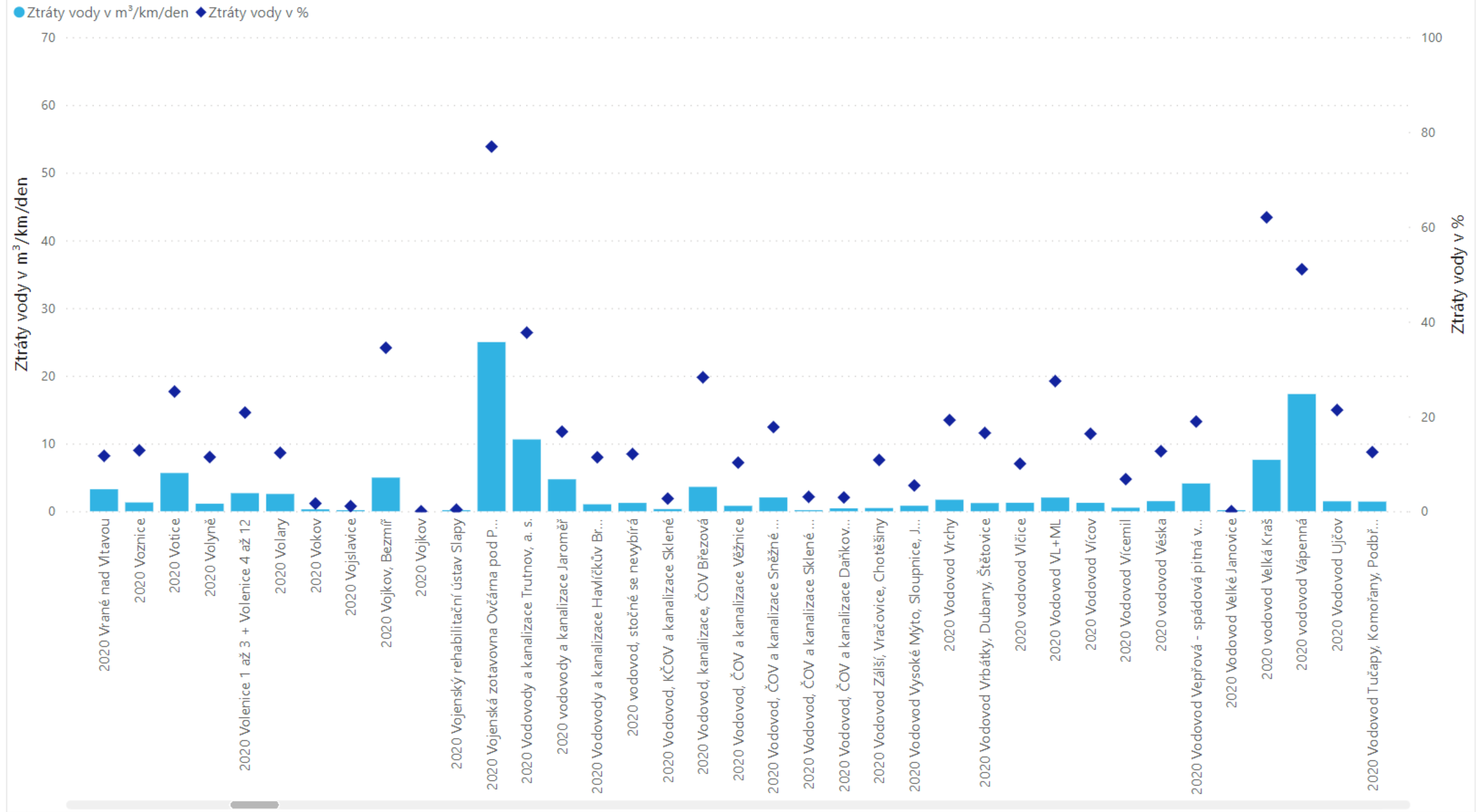
V případě, že se pro zadaný výběr nezobrazí žádná data, může to být z těchto důvodů:

1. Ve vybraném katastru/obci není vodovod či kanalizace pro veřejnou potřebu.
2. Data zaslaná na MZe nebyla v pořádku.
3. Hledané katastrální území nebylo v majetkové evidenci uvedeno.

Kontakt pro dotazy či připomínky: benchmarkingVaK@mze.cz

UKÁZKY Z VÝSTUPŮ WEBOVÉ PREZENTACE DAT, ZTRÁTY VODY

Průměrné ztráty vody v m³/km/den a v procentech

WEBOVÁ PREZENTACE DAT VAK – UKÁZKY Z VÝSTUPŮ, STRUKTURA PRŮMĚRNÝCH CEN PRO VODNÉ V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR

Souhrnný report 1

Vodovody

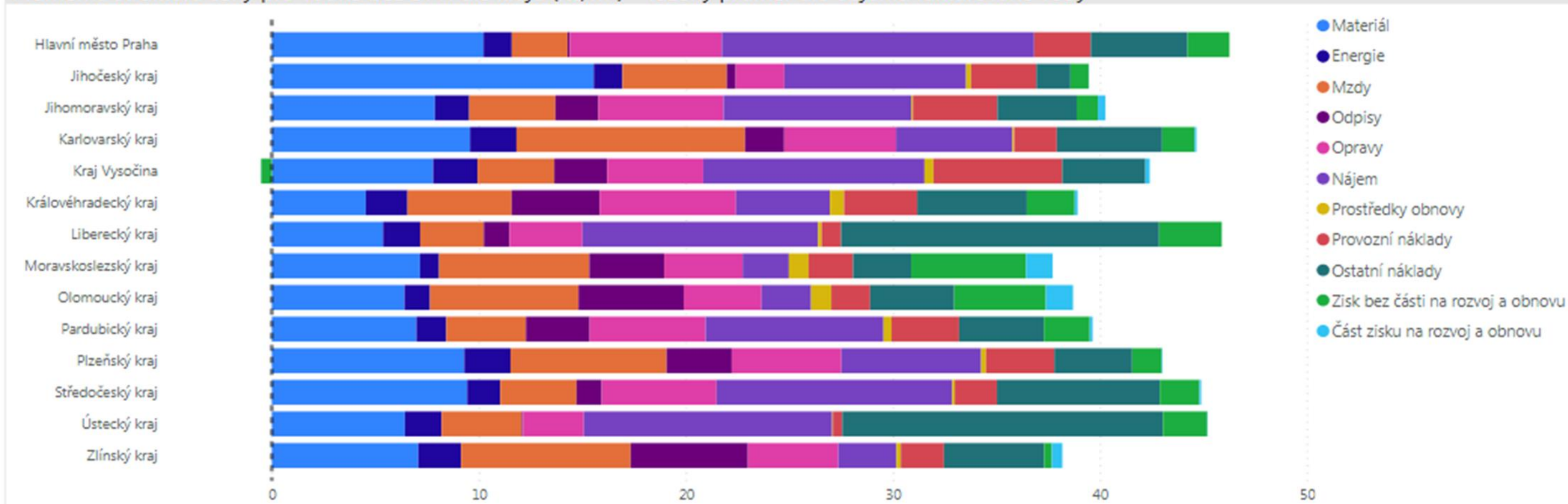

Kanalizace

2020 2019 2018 2017 2016

Průměrná struktura ceny pro vodné bez DPH dle krajů (Kč/m³) - vážený průměr dle objemu fakturované vody

Statistické hodnoty složek ceny pro vodné bez DPH dle krajů (Kč/m³)

Kraj	Cena pro vodné - vážený průměr	Cena pro vodné - medián	Cena pro vodné - směrodatná odchylka	Materiál - vážený průměr	Materiál - medián	Materiál - směrodatná odchylka	Energie - vážený průměr	Energie - medián	Energie - směrodatná odchylka	Mzdy - průměr
Hlavní město Praha	46,26	42,35	8,15	10,23	15,57	12,18	1,36	0,88	1,63	
Jihočeský kraj	39,47	35,74	12,88	15,55	9,39	12,15	1,39	0,93	4,26	
Jihomoravský kraj	40,27	34,97	11,39	7,88	5,89	14,06	1,66	1,90	3,52	
Karlovarský kraj	44,66	36,33	14,27	9,58	7,50	18,14	2,24	2,06	2,54	
Kraj Vysočina	41,89	21,38	10,40	7,79	2,96	8,69	2,14	1,69	3,63	
Královéhradecký kraj	38,93	27,78	11,61	4,54	4,18	8,78	2,01	2,38	2,88	
Liberecký kraj	45,89	26,09	13,70	5,37	3,84	13,24	1,79	2,30	3,02	
Moravskoslezský kraj	37,72	29,00	14,73	7,16	5,69	11,49	0,92	1,32	2,98	
Olomoucký kraj	38,70	27,71	9,42	6,41	5,57	11,04	1,23	1,50	3,56	
Pardubický kraj	39,65	33,00	9,75	6,99	3,65	7,92	1,44	2,29	3,26	
Plzeňský kraj	43,03	27,55	14,52	9,30	3,33	14,26	2,23	2,29	4,34	
Středočeský kraj	44,89	38,00	13,27	9,44	12,75	13,90	1,59	1,77	4,30	
Ústecký kraj	45,21	35,83	14,76	6,43	4,64	18,15	1,77	2,21	4,15	
Zlínský kraj	38,19	32,77	16,22	7,08	5,78	12,67	2,06	1,94	4,67	
Česká republika	41,61	30,74	13,36	8,93	5,16	12,98	1,61	1,96	3,98	

UKÁZKY Z VÝSTUPŮ WEBOVÉ PREZENTACE DAT, NULOVÉ CENY PRO STOČNÉ

Území s nejvyšší cenou pro stočné bez DPH za zvolené roky (Kč/m³)

Rok	Cena pro stočné (Kč/m ³)	Obec	Kraj	Katastrální území
2020	146,29	Noviny pod Ralskem	Liberecký kraj	Noviny pod Ralskem 706868
2020	114,29	Deblín	Jihomoravský kraj	Deblín 624853
2020	110,87	Velký Ratmírov	Jihočeský kraj	Velký Ratmírov 779709
2020	105,65	Maleč	Kraj Vysočina	Maleč u Chotěboře 690651
2020	100,00	Vřesovice	Jihomoravský kraj	Vřesovice 786748
2020	93,46	Běštín	Středočeský kraj	Běštín 603368
2020	93,20	Nová Pláň	Moravskoslezský kraj	Nová Pláň 663298
2020	88,00	Klentnice	Jihomoravský kraj	Klentnice 666149
2020	84,14	Slapy	Středočeský kraj	Přestavky u Slap 749605
2020	83,79	Modletice	Středočeský kraj	Modletice u Dobřejovic 627682
2020	83,26	Opava	Moravskoslezský kraj	Komárov u Opavy 711845
2020	79,60	Sibřina	Středočeský kraj	Sibřina 747769
2020	79,35	Špindlerův Mlýn	Královéhradecký kraj	Bedřichov v Krkonoších 762962
2020	79,35	Špindlerův Mlýn	Královéhradecký kraj	Labská 763012
2020	79,35	Špindlerův Mlýn	Královéhradecký kraj	Špindlerův Mlýn 763098

Území s nejnižší cenou pro stočné bez DPH za zvolené roky (Kč/m³)

Rok	Cena pro stočné (Kč/m ³)	Obec	Kraj	Katastrální území
2020	0,00	Arneštovice	Kraj Vysočina	Arneštovice 600415
2020	0,00	Bačetín	Královéhradecký kraj	Bačetín 600741
2020	0,00	Bácovice	Kraj Vysočina	Bácovice 600725
2020	0,00	Baliny	Kraj Vysočina	Baliny 600849
2020	0,00	Bělá	Moravskoslezský kraj	Bělá ve Slezsku 601616
2020	0,00	Bílsko u Hořic	Královéhradecký kraj	Bílsko u Hořic 627101
2020	0,00	Bílý Újezd	Královéhradecký kraj	Bílý Újezd u Dobrušky 604712
2020	0,00	Bítov	Moravskoslezský kraj	Bítov u Bílovce 604879
2020	0,00	Bítovany	Pardubický kraj	Bítovany 604895
2020	0,00	Bohdalec	Kraj Vysočina	Bohdalec 606022
2020	0,00	Bohuslavice u Zlína	Zlínský kraj	Bohuslavice u Zlína 606570
2020	0,00	Bor	Plzeňský kraj	Damnov 624713
2020	0,00	Bor	Plzeňský kraj	Holostřevy 641308
2020	0,00	Bořetice	Jihomoravský kraj	Bořetice u Hustopečí 608157

ZÁVĚR

- **Činnost každého vodoprávního úřadu je pro obor VaK velmi důležitá.**
- **Kontrolní a dohledová role MZe má smysl. Mimo jiné se výkonem kontrol potvrzují také výsledky analytické činnosti oboru VaK.**
- **Snahou MZe je dosáhnout posílení dohledové role a vyšší transparentnosti v oboru VaK při naplňování nastavených cílů regulace ve vodárenství, zejména s vizí nastavit dobře fungující informační prostředí o všech vlastnících a provozovatelích infrastruktury VaK.**

DĚKUJI ZA SPOLUPRÁCI A POZORNOST

Kontakty: Ing. Radek Hospodka, radek.hospodka@mze.cz

Autor fotografií: Fotografie použité na základě licence od Shutterstock.com